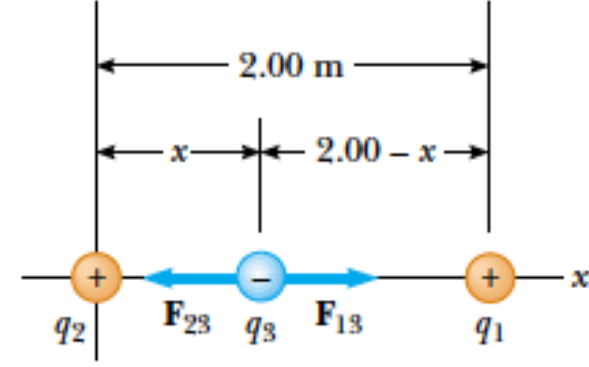

1. ve 2. Bolum ile ilgili sorular

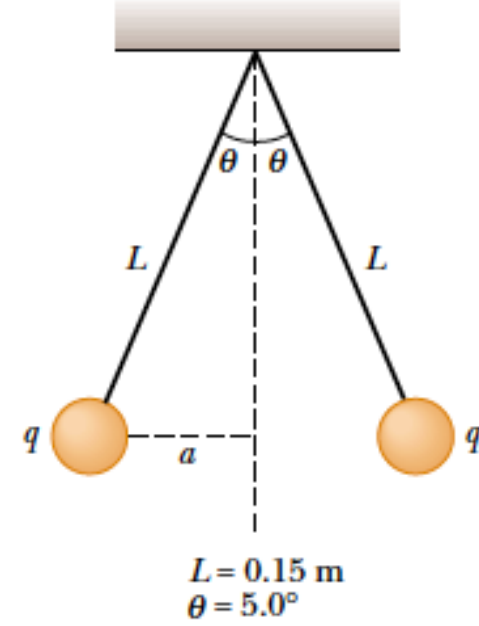
ÖRNEK 23.3 Bileşke Kuvvet Nerede Sıfırdır?

Üç nokta yük, Şekil 23.8 deki gibi, x ekseninde bulunmaktadır. Artı $q_1 = 15 \mu\text{C}$ yükü $x = 2 \text{ m}$ de, artı $q_2 = 6 \mu\text{C}$ yükü de başlangıç noktasında bulunmaktadır. q_3 e etkiyen bileşke kuvvet sıfırdır. q_3 ün x koordinatı nedir?

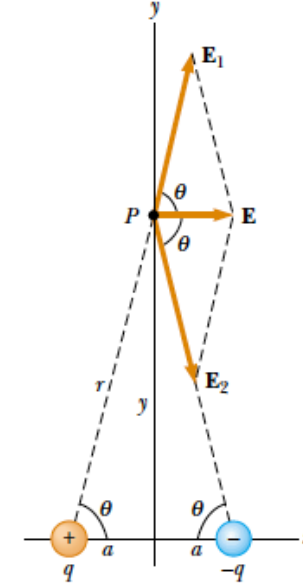
ÖRNEK 23.4 Küreler Üzerindeki Yükü Bulunuz

Herbirinin kütlesi 3×10^{-2} kg olan yüklü özdeş iki küçük küre, Şekil 23.9a daki gibi dengede asılı durmaktadır. İplerin herbiri 0,15 m uzunluğunda ve açı $\theta = 5^\circ$ dir. Her bir küredeki yük miktarını bulunuz.

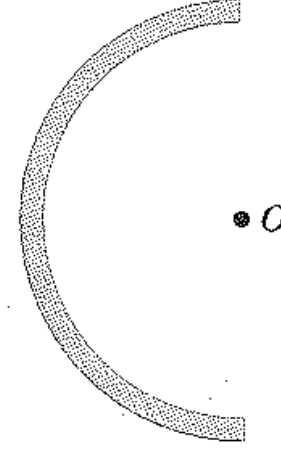
ÖRNEK 23.6 Bir Dipolün Elektrik Alanı

Bir elektrik dipolü, aralarında belli bir uzaklık bulunan artı ve eksi $-q$ yük çiftinden oluşur. Şekil 23.14 deki dipol için P noktasında bu yüklerin oluşturduğu $\mathbf{E}$ elektrik alanını bulunuz. Burada P , başlangıç noktasından $y \gg a$ uzaklığındadır.

25. Sürekli doğrusal bir yük x eksenini boyunca $x = +x_0$ dan artı sonsuza kadar uzanmaktadır. Bu doğrusal (çizgisel) yük, düzgün dağılımlı olup doğrusal yük yoğunluğu λ_0 dır. Elektrik alanının başlangıç noktasındaki büyüklüğü ve doğrultusu nedir?
26. Çizgisel bir yük, $x = +x_0$ dan artı sonsuza kadar uzanmaktadır. Çizgisel yük yoğunluğu $\mu = \lambda_0 x_0 / x$ ise, başlangıç noktasındaki elektrik alanını bulunuz.

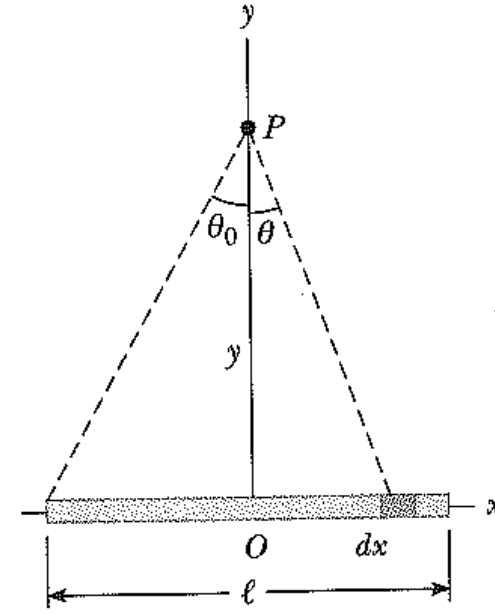
WEB 33. 14,0 cm uzunluğunda düzgün yüklü yalıtkan bir çubuk, Şekil P23.33 deki gibi yarım daire şeklinde bükülüyor. Çubuğun toplam yükü $-7,50 \mu\text{C}$ ise yarım dairenin O merkezinde elektrik alanının büyüklük ve doğrultusunu bulunuz.

Şekil P23.33

35.

Boyca düzgün yük yoğunluğu λ olan ℓ uzunluklu ince bir çubuk Şekil P23.35'deki x eksenini üzerindedir. (a) Çubuğun ortadikmesinde çubuktan y uzaklığında P deki elektrik alanının x bileşeninin olmadığını ve $E = 2k_\ell \lambda \sin\theta_0 / y$ ile verildiğini gösteriniz. (b) (a) şikkında bulunan sonucu kullanarak sonsuz uzunluklu bir çubuğun alanının $E = 2k_\ell \lambda / y$ olduğunu gösteriniz. (İpucu: Önce, λdx yükü olan dx uzunluğunda bir ögeden ileri gelen P deki alanı hesaplayınız. Sonra $x = y \tan\theta$ ve $dx = y \sec^2\theta d\theta$ 'den yararlanarak, x yerine θ alıp θ üzerinden integral alınız.)

Şekil P23.35

Örnek 10:

ÖRNEK 23.11 Hızlandırılmış Bir Elektron

Bir elektron, Şekil 23.25 teki gibi, $v_i = 3 \times 10^6$ m/s ve $E = 200$ N/C olmak üzere, düzgün bir elektrik alan bölgesine giriyor. Plakaların yatay eni $\ell = 0,100$ m dir. (a) Elektronun elektrik alanındaki ivmesini bulunuz.

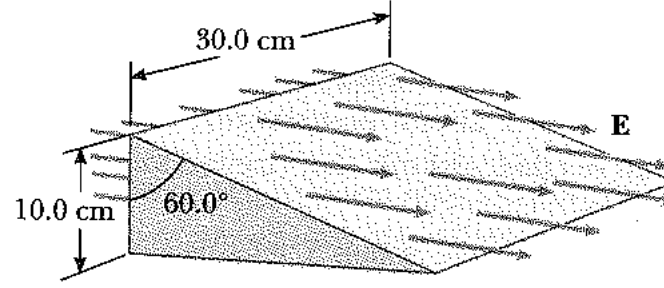
(b) Elektronun, elektrik alanı ne kadar sürede geçtiğini bulunuz?

(c) Elektrik alanındayken elektronun y düşey yerdeğiştir-mesi ne kadardır?

Alıştırma Elektronun elektrik alandan ayrılış hızını bulunuz.

5. Şekil P24.5deki gibi, kapalı üçgensel bir kutunun $E = 7,80 \times 10^4 \text{ N/C}$ büyüklüğünde yatay elektrik alanında bulunduğu düşünölsün. (a) düşey yüzeyinden (b) eğik yüzeyinden, (c) kutunun tüm yüzeyinden geçen elektrik akısını hesaplayınız.

Şekil P24.5

27. 40 cm yarıçaplı dolu bir kürede, hacmine düzgün olarak dağılmış $26,0 \mu\text{C}$ luk artı yük bulunmaktadır. Küre merkezinden, (a) 0 cm, (b) 10 cm, (c) 40 cm, (d) 60 cm uzaklıklarda elektrik alan büyüklüğünü hesaplayınız.

46. 15,0 cm yarıçaplı iletken küresel bir tabakada $-6,40 \mu\text{C}$ luk net bir yük, iletken yüzeyine düzgün olarak dağılmıştır. (a) tabakanın hemen dışındaki ve (b) tabaka içindeki noktalarda elektrik alanını bulunuz.